

RJ-Uiting 2022-4: Impact van de oorlog in Oekraïne en daaruit voortkomende sancties op de jaarverslaggeving 2021

Inleiding

Gezien de ontwikkelingen van de oorlog in Oekraïne en daaruit voortkomende (nationaal en internationaal uitgevaardigde) sancties heeft de Raad voor de Jaarverslaggeving (RJ) deze RJ-Uiting opgesteld over de mogelijke impact op de jaarverslaggeving 2021. Deze RJ-Uiting is relevant voor rechtspersonen die direct of indirect door de gevolgen van de oorlog in Oekraïne en daaruit voortkomende sancties geraakt worden.

De bestaande wet- en regelgeving is van toepassing. Om de praktijk in deze uitzonderlijke situatie te ondersteunen geeft de RJ in deze RJ-Uiting weer wat in dit verband de belangrijkste aandachtspunten voor gebeurtenissen na balansdatum en het bestuursverslag zijn voor de jaarverslaggeving 2021. In deze RJ-Uiting wordt de situatie beschreven voor rechtspersonen met verslagjaren die zijn geëindigd op 31 december 2021 (hierna kalenderjaar 2021).

Jaarverslaggeving

In de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving zijn diverse bepalingen in dit kader relevant. De belangrijkste aandachtspunten voor gebeurtenissen na balansdatum en het bestuursverslag worden hieronder beschreven.

Jaarrekening - Gebeurtenissen na balansdatum

In Richtlijn 160 'Gebeurtenissen na balansdatum' zijn bepalingen opgenomen voor de behandeling van gebeurtenissen na balansdatum die wel of geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum (alinea's 201 tot en met 207).

Op 24 februari 2022 vielen de Russische troepen Oekraïne binnen met militaire operaties op meerdere locaties. De gevolgen van de oorlog in Oekraïne en daaruit voortkomende sancties worden voor het kalenderjaar 2021 aangemerkt als gebeurtenissen na balansdatum die geen nadere informatie geven over de feitelijke situatie op balansdatum. De gevolgen worden derhalve niet in de jaarrekening over kalenderjaar 2021 verwerkt, tenzij als gevolg van de oorlog in Oekraïne en

daaruit voortkomende sancties in 2022 de continuïteitsveronderstelling is komen te vervallen en de jaarrekening daardoor moet worden opgesteld uitgaande van liquidatie van het geheel van de werkzaamheden van de rechtspersoon (alinea 206 van Richtlijn 160).

Wel kan afhankelijk van de specifieke feiten en omstandigheden een toelichting benodigd zijn (zie artikel 2:380a BW en alinea's 404 en 405 van Richtlijn 160).

Het bestuursverslag

In Richtlijn 400 'Bestuursverslag' zijn met name de bepalingen met betrekking tot de risicoparagraaf en de toekomstparagraaf relevant. In het bestuursverslag wordt op grond van artikel 2:391 lid 1 BW aandacht besteed aan de voornaamste risico's en onzekerheden, voor zover deze gevolgen hebben voor het resultaat, de financiële positie en eventueel de continuïteit van bepaalde of alle activiteiten van de rechtspersoon (alinea's 110a tot en met 110c). Daarnaast wordt op grond van artikel 2:391 lid 2 BW aandacht besteed aan de verwachte gang van zaken en de wijze waarop bijzondere gebeurtenissen waarmee in de jaarrekening geen rekening hoeft te worden gehouden, de verwachtingen hebben beïnvloed (alinea's 129 tot en met 135).

Op basis van de bovenstaande bepalingen kan het voor een goed begrip van gebruikers van jaarrekeningen van belang zal zijn dat de rechtspersoon in het bestuursverslag aandacht besteed aan de gevolgen van de oorlog en daaruit voortkomende sancties.

Specifieke aandachtspunten voor micro- en kleine rechtspersonen

De bovenstaande aandachtspunten zijn in principe overeenkomstig van toepassing voor micro- en kleine rechtspersonen rekening houdend met de specifieke vrijstellingen die van toepassing zijn op deze rechtspersonen. Microrechtspersonen zijn vrijgesteld van de specifieke toelichtingen in de jaarrekening. Er kunnen zich echter uitzonderlijke omstandigheden voordoen waardoor het verstrekken van aanvullende gegevens vereist is (zie alinea 202 van M1 Microrechtspersonen), waarbij gedacht kan worden aan omstandigheden van ernstige onzekerheid over de continuïteit van de onderneming en het toepassen van liquidatiegrondslagen.

Amsterdam, 21 maart 2022